

Udskriftsdato: 14. december 2025

LOV nr 520 af 26/05/2010 (Historisk)

Lov om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg

Ministerium: Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Journalnummer: Justitsmin., j.nr. 2009-5400-0013

Senere ændringer til forskriften

LOV nr 91 af 09/02/2011 § 20

Lov om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg

VI MARGRETHE DEN ANDEN, af Guds Nåde Danmarks Dronning, gør vitterligt:

Folketinget har vedtaget og Vi ved Vort samtykke stadfæstet følgende lov:

Kapitel 1

Anvendelsesområde, definitioner m.v.

§ 1. Loven finder anvendelse på bedrifter med kvæg, der holdes med henblik på mælkeproduktion (malkekvæg). Loven finder endvidere anvendelse på bedrifter med kalve og ungdyr, der er afkom af malkekvæg.

Stk. 2. Loven finder ikke anvendelse på kreaturer, som anvendes i forbindelse med tekniske og videnskabelige undersøgelser, der udføres under tilsyn af Dyreforsøgstilsynet.

Stk. 3. Justitsministeren kan i særlige tilfælde helt eller delvis undtage bedrifter eller kreaturer fra loven.

§ 2. I denne lov forstås ved:

- 1) Ko: Hundyr, der har kælvet mindst én gang.
- 2) Ungdyr:
 - a) Hundyr på 6 måneder eller derover, som endnu ikke har kælvet (kvie).
 - b) Tyr på 6 måneder eller derover i perioden, hvor dyret opfedes med henblik på slagtning eller avl.
- 3) Kalv: Et kreatur på indtil 6 måneder.
- 4) Små racer: Racer og krydsninger heraf, der som fuldt udvoksede har en gennemsnitsvægt på mindre end 550 kg.
- 5) Store racer: Racer og krydsninger heraf, der som fuldt udvoksede har en gennemsnitsvægt på 550 kg eller derover.
- 6) Sengebåsestald: Stald, hvor kreaturerne kan bevæge sig frit (løsdriftsstald), og hvor hvilearealet er opdelt i sengebåse.
- 7) Sengebåse: Individuelle hvilepladser adskilt af skillebøjler el.lign.

§ 3. Ved siden af reglerne i denne lov finder dyreværnsloven og regler fastsat i medfør af dyreværnsloven anvendelse på enhver bedrift med hold af malkekvæg eller afkom af malkekvæg.

§ 4. Reglerne i denne lov er minimumskrav, der altid skal opfyldes, medmindre strengere krav er fastsat i anden lovgivning.

§ 5. Justitsministeren kan fastsætte regler med henblik på opfyldelse af Det Europæiske Fællesskabs direktiver og beslutninger om forsvarlig behandling af dyr omfattet af denne lov og om beskyttelse af disse dyrs velfærd. Justitsministeren kan fastsætte regler, som er nødvendige for anvendelsen af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om forhold, som er omfattet af denne lov. Justitsministeren kan fastsætte regler om fravigelse af reglerne i ovennævnte retsakter, i det omfang disse indeholder adgang hertil.

Kapitel 2

Fælles bestemmelser

§ 6. Anvendelse af stødgivende elektriske aggregater til at styre kreaturers adfærd er ikke tilladt.

Stk. 2. Justitsministeren kan fastsætte regler om, at stk. 1 ikke omfatter visse anvendelser af nærmere angivne stødgivende elektriske aggregater.

§ 7. Den ansvarlige for bedriften skal sørge for, at kreaturer tilses mindst en gang om dagen.

Stk. 2. Syge eller tilskadekomne kreaturer skal tilses med en hyppighed, der sikrer fornøden overvågning af sygdommens udvikling, dog mindst to gange om dagen.

§ 8. Stalde, herunder båse, bokse, inventar og redskaber til kreaturer, skal regelmæssigt rengøres og desinficeres for at forebygge ophobning af sygdomsfremkaldende organismer.

§ 9. Luftcirkulation, støvindhold, temperatur, relativ luftfugtighed, koncentrationer af luftarter og støjforhold skal holdes på et niveau, som ikke er skadeligt for kreaturer.

Stk. 2. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om forhold omfattet af stk. 1.

§ 10. Justitsministeren kan fastsætte regler om belysning i stalde og om staldes rumfang.

§ 11. Klovestersyn på kreaturer over 12 måneder skal ske efter behov, dog mindst to gange årligt. Ungdyr, der har adgang til ustrøede arealer, skal kun efterses efter behov. Klovbehandling og -beskæring skal ske efter behov.

Stk. 2. Justitsministeren kan fastsætte regler om, hvem der må foretage klovestersyn, -behandling og -beskæring, og ministeren kan herunder fastsætte krav om uddannelse til personer, der foretager klovestersyn, -behandling og -beskæring. Justitsministeren kan desuden fastsætte krav til uddannelsen.

§ 12. Der skal på bedriften være en behandlingsfacilitet, som gør det muligt at løfte bagben på kreaturer ved hjælp af mekaniske hjælpemidler.

§ 13. Når afgræsning anvendes, må kreaturer først komme på græs, når vejrforhold, mark, græs og drivveje er egnede hertil. Drivveje skal bestå af et farbart underlag.

Stk. 2. Ved ekstreme vejr situationer skal kreaturer holdes på stald.

Stk. 3. I varme perioder skal alle kreaturer på afgræsningsarealet have mulighed for at få skygge eller have adgang til stald.

Stk. 4. Kreaturer skal have adgang til vand i umiddelbar forbindelse med afgræsningsarealet.

Kapitel 3

Særlige regler for malkekøer

§ 14. §§ 15-26 gælder for malkekøer.

§ 15. Køer må ikke bindes.

Stk. 2. Køer kan dog bindes

- 1) i perioder på højst 1 time på det tidspunkt, hvor køerne fodres, eller
- 2) hvis det er nødvendigt kortvarigt at binde koen i forbindelse med undersøgelser, behandling af sygdom, forebyggende behandling m.v. eller i forbindelse med malkning.

§ 16. Totalarealet for det område, hvor køerne opholder sig i stalden mellem malkningerne, skal pr. malkeko være mindst 6,6 m² for små racer og 8,0 m² for store racer.

§ 17. Køer skal altid have adgang til mindst én roterende kobørste. Hvis besætningen er på mere end 50 køer, skal der være mindst én roterende kobørste pr. 50 køer. Ved beregning af kravet til antallet af roterende kobørster afrundes til nærmeste hele antal kobørster.

§ 18. Gulve i gangarealer i stalde skal være skridsikre og være konstrueret, udformet og vedligeholdt således, at køerne kan gå naturligt og ikke kommer til skade.

Stk. 2. Gødning skal fjernes så ofte som nødvendigt for at sikre skridsikre gulve og god klovsundhed.

§ 19. Underlaget i hvilearealet i stalde skal bestå af et tørt og blødt materiale.

Stk. 2. Justitsministeren kan fastsætte regler om størrelsen og indretningen af hvilearealet, herunder størrelsen og indretningen af sengebåse. For bygninger, der er taget i brug før den 1. juli 2010, kan der

ikke fastsættes regler for længden af sengebåse, der går videre end kravene i »Indretning af stalde til kvæg – Danske anbefalinger« fra 2001.

§ 20. Gangarealer i stalde, herunder gangarealet mellem sengebåserækker, skal være indrettet således, at der er tilstrækkelig mulighed for, at køerne uhindret kan vende sig og frit passere hinanden. Det gælder dog ikke i malkeområdet.

Stk. 2. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om bredden af gangarealet. For bygninger, der er taget i brug før den 1. juli 2010, kan der ikke fastsættes regler, der går videre end kravene i »Indretning af stalde til kvæg – Danske anbefalinger« fra 2001.

§ 21. I sengebåsestalder skal der være mindst én sengebås pr. ko.

Stk. 2. Sengebåse skal være indrettet således, at koen kan lægge sig, hvile sig og rejse sig uden besvær.

§ 22. Der skal være mindst én tværgang for hver 15. sengebås i stalde med flere end tre rækker sengebåse. Der skal være mindst én tværgang for hver 20. sengebås i stalde med to eller tre rækker sengebåse. Hvis en række af sengebåse støder op imod en væg, skal der være en tværgang efter højst syv sengebåse.

Stk. 2. Justitsministeren kan fastsætte regler om bredden af tværgange.

§ 23. Syge og tilskadekomne køer skal kunne holdes adskilt fra andre kreaturer.

§ 24. Der skal være mindst én sygeplads på bedriften. Hvis besætningen er på mere end 100 køer, skal der være mindst én sygeplads pr. 100 køer. Ved beregning af kravet til antallet af sygepladser afrundes til nærmeste hele antal sygepladser.

Stk. 2. Syge og tilskadekomne malkekøer skal opstaldes i enkeltsygebokse, hvis det er nødvendigt.

Stk. 3. Sygebokse må ikke bruges som kælvningsbokse.

Stk. 4. Underlaget i sygebokse, herunder i eventuelle sengebåse, skal bestå af et tørt og blødt materiale.

Stk. 5. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om størrelsen og indretningen af sygebokse og sygepladser.

§ 25. I malkestalde skal der være en særskilt opsamlingsplads, hvor køerne kan opholde sig umiddelbart inden malkning. Opsamlingspladsen skal udgøre et areal på mindst 1,5 m² pr. ko for store racer og 1,35 m² for små racer. Gulvet på opsamlingspladsen skal være eftergiveligt.

Stk. 2. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om malkning.

§ 26. Justitsministeren kan fastsætte regler om adgang til foder og vand, herunder om antallet af ædepladser, indretning af foderbord og sammensætning af foder.

Kapitel 4

Kælvning m.v.

§ 27. Kælvning skal ske i en enkeltkælvningsboks, medmindre der foreligger ganske særlige omstændigheder. Kælvning kan dog foregå på græs, hvis kvien eller koen har adgang til et areal, der har en sådan størrelse og beskaffenhed, at den har mulighed for at kælte uforstyrret.

Stk. 2. Der skal være mindst én enkeltkælvningsboks på bedriften. Hvis besætningen er på mere end 100 kreaturer, skal der i kælvningsfaciliteten være mindst fire pladser pr. 100 kreaturer, hvoraf mindst halvdelen skal være enkeltkælvningsbokse. Ved beregning af kravet til antallet af pladser i kælvningsfaciliteten afrundes til nærmeste hele antal pladser.

Stk. 3. Bestemmelsen i stk. 2 gælder ikke, hvis alle kælvninger på en bedrift finder sted på græs, jf. stk. 1, 2. pkt.

Stk. 4. Kælvningsbokse og fællesforberedelsesbokse til højdrægtige køer og kvier må kun bruges som sygeboks, hvis kreaturet, der opstaldes, lider af en ikkesmitsom sygdom, eller hvis det bliver sygt i forbindelse med kælvning.

Stk. 5. Underlaget i enkeltkælvningsbokse og fællesforberedelsesbokse til højdrægtige køer og kvier, herunder i eventuelle sengebåse, skal bestå af et tørt og blødt materiale.

Stk. 6. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om størrelsen og indretningen af kælvningsbokse og fællesforberedelsesbokse til højdrægtige dyr.

§ 28. Kalve skal opholde sig sammen med koen i en enkeltkælvningsboks i mindst 12 timer efter fødslen. Hvis kælvning har fundet sted på græs, jf. § 27, stk. 1, 2. pkt., gælder dette dog ikke, hvis kalven har adgang til koen i mindst 12 timer efter fødslen og koen og kalven har adgang til et areal, der har en sådan størrelse og beskaffenhed, at de kan færdes uforstyrret.

Stk. 2. Kalven og koen kan adskilles tidligere end anført i stk. 1, hvis en dyrlæge har vurderet, at koens eller kalvens helbred eller adfærd kræver, at de holdes isoleret for at blive behandlet.

Stk. 3. Når koen adskilles fra kalven, skal koen flyttes til et produktionsafsnit, hvor den har mulighed for at få tilgodeset sine fysiologiske og adfærdsmæssige behov.

Kapitel 5

Særlige regler for ungdyr

§ 29. Bestemmelserne i § 15, §§ 18-23, § 24, stk. 2-4, og § 26 finder tilsvarende anvendelse på ungdyr.

§ 30. Fuldspaltegulv må ikke anvendes i stalde med ungdyr.

§ 31. Justitsministeren kan fastsætte regler om størrelsen og indretningen af bokse til ungdyr og om ungdyrs adgang til at udføre hudpleje.

§ 32. Der skal i stalde med ungdyr altid være mindst én ledig plads i en sygeboks.

Kapitel 6

Særlige regler for kalve

§ 33. Bestemmelserne i § 19, stk. 2, og §§ 20-22, 26, 30 og 31 finder tilsvarende anvendelse på kalve.

§ 34. Ved produktion af slagtekalve skal der være et modtageafsnit for nyankomne kalve, hvor det sikres, at kalvene er sunde og raske, før de indsættes i besætningen.

Kapitel 7

Påbud og straf

§ 35. Konstaterer politiet eller en person, der er ansat i eller under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, at regler i denne lov eller regler, der er fastsat i medfør af denne lov, er overtrådt, kan politiet eller en myndighed under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri påbyde den ansvarlige for bedriften inden for en fastsat frist at rette op på de forhold, som ikke er i overensstemmelse med disse regler.

Stk. 2. Påbud skal meddeles skriftligt. Endvidere skal den, der har ansvaret for bedriften, have lejlighed til at udtale sig, før påbuddet meddeles.

Stk. 3. Bestemmelsen i stk. 2 kan fraviges, i det omfang det er nødvendigt for at afværge en væsentlig lidelse for dyret.

Stk. 4. Der kan ikke meddeles påbud efter stk. 1, hvis den ansvarlige for bedriften i forvejen er meddelt et pålæg efter dyreværnslovens § 21 vedrørende samme forhold. Et påbud meddelt efter stk. 1 bortfalder, hvis der efterfølgende udstedes pålæg efter dyreværnslovens § 21 vedrørende samme forhold.

§ 36. Afgørelser efter § 35, stk. 1, kan påklages til Sekretariatet for Fødevarer- og Veterinærklager. Klage skal indgives, senest 4 uger efter at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Sekretariatet kan i særlige tilfælde behandle en klage, selv om den er indgivet efter fristens udløb. Klage har ikke opsættende virkning, medmindre sekretariatet træffer anden afgørelse.

Stk. 2. Sekretariatet for Fødevare- og Veterinærklagers afgørelse efter stk. 1 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 37. Med bøde eller fængsel indtil 4 måneder straffes den, der undlader at efterkomme et påbud efter § 35.

Stk. 2. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Kapitel 8

Ikrafttræden og overgangsbestemmelser

§ 38. Loven træder i kraft den 1. juli 2010, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Bestemmelserne i § 16, § 20, stk. 1, § 22, stk. 1, § 24, stk. 2, § 25, stk. 1, 1. og 2. pkt., § 27, stk. 1-3, og §§ 28, 30 og 34 træder i kraft den 1. juli 2012.

§ 39. For bedrifter, der er etableret før den 1. juli 2010, finder loven først anvendelse fra den 1. juli 2014, jf. dog stk. 2-4.

Stk. 2. For bedrifter som nævnt i stk. 1 finder §§ 11, 12, 17 og 18, § 24, stk. 1 og 4, § 27, stk. 5, og § 32 først anvendelse fra den 1. juli 2016.

Stk. 3. For bedrifter som nævnt i stk. 1 finder § 13, stk. 1, 2. pkt., og stk. 3, § 24, stk. 2, § 25, stk. 1, 3. pkt., § 27, stk. 1-3, og §§ 28, 30 og 34 først anvendelse fra den 1. juli 2024. § 28 finder dog anvendelse på bedrifter som nævnt i stk. 1, hvis der er indrettet en enkeltkælvningsboks på bedriften.

Stk. 4. For bygninger, der er taget i brug før den 1. juli 2010, herunder bygninger, der før det nævnte tidspunkt er taget i brug til andet formål, finder § 16, § 20, stk. 1, § 22, stk. 1, og § 25, stk. 1, 1. og 2. pkt., først anvendelse fra den 1. juli 2034.

§ 40. For bedrifter, der etableres i perioden fra den 1. juli 2010 til og med den 30. juni 2012, finder § 24, stk. 2, § 27, stk. 1-3, og §§ 28, 30 og 34 først anvendelse fra den 1. juli 2022.

Stk. 2. For bygninger, der tages i brug i perioden fra den 1. juli 2010 til og med den 30. juni 2012, herunder bygninger, der i den nævnte periode tages i brug til andet formål, finder § 16, § 20, stk. 1, § 22, stk. 1, og § 25, stk. 1, 1. og 2. pkt., først anvendelse fra den 1. juli 2032.

§ 41. Loven finder indtil den 1. juli 2022 ikke anvendelse på bygninger, hvor kreaturer står opbundet (bindestalde), som er taget i brug før den 1. juli 2010, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Bestemmelsen i § 6 finder anvendelse på bygninger som nævnt i stk. 1.

§ 42. På bedrifter, der er etableret før den 1. juli 2010, skal kviekalve og kvier, der holdes på fuldspaltegulve, i perioden fra den 1. juli 2016 til og med den 30. juni 2024 have adgang til græsarealer i mindst 150 dage i mindst 6 timer dagligt i perioden fra den 15. april til og med den 31. oktober, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Kreaturerne kan holdes på stald,

- 1) hvis det er nødvendigt for at beskytte dyrene mod unormale vejrforhold,
- 2) hvis det er nødvendigt for at beskytte marken mod skader ved unormale vejrforhold,
- 3) hvis det er nødvendigt for at beskytte dyrene mod alvorlige insekt- eller parasitangreb,
- 4) hvis dyrene skal insemineres, dog højst i 30 døgn, eller
- 5) hvis dyrene skal undersøges eller behandles af veterinære årsager på en måde, der nødvendiggør, at dyrene ikke opholder sig udendørs.

Stk. 3. Der skal for det enkelte kreatur ske registrering af,

- 1) hvilke datoer det enkelte kreatur har haft adgang til græsarealer, og
- 2) datoerne for påbegyndelse og afslutning af opstaldning som følge af de grunde, der er nævnt i stk. 2.

§ 43. På bedrifter, der etableres i perioden fra den 1. juli 2010 til og med den 30. juni 2012, skal kviekalve og kvier, der holdes på fuldspaltegulve, i perioden fra den 1. juli 2014 til og med den 30. juni

2022 have adgang til græsarealer i mindst 150 dage i mindst 6 timer dagligt i perioden fra den 15. april til og med den 31. oktober, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. § 42, stk. 2 og 3, finder tilsvarende anvendelse.

§ 44. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Givet på Christiansborg Slot, den 26. maj 2010

Under Vor Kongelige Hånd og Segl

MARGRETHE R.

/ Lars Barfoed